

24 818

Bepalingen verband houdende met de instelling van het Internationaal Tribunaal voor de vervolging van personen aansprakelijk voor genocide en andere ernstige schendingen van het internationale humanitaire recht, begaan op het grondgebied van Rwanda en van Rwandese burgers aansprakelijk voor genocide en andere van dergelijke schendingen, begaan op het grondgebied van buurlanden, tussen 1 januari 1994 en 31 december 1994

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR JUSTITIE¹

Vastgesteld 1 juli 1997

Het voorbereidend onderzoek gaf de leden van de **CDA**-fractie aanleiding tot het formuleren van de volgende opmerkingen en vragen.

Deze leden hadden met waardering kennis genomen van het onderhavige wetsvoorstel, dat een groot deel van de wet ten behoeve van het Joegoslavië-tribunaal van 21 april 1994 (de artikelen 3 tot en met 18) van overeenkomstige toepassing verklaart. Wel vroegen zij zich af of het niet wenselijk was geweest dit (eenvoudige) wetsvoorstel eerder in te dienen nu het tribunaal reeds anderhalf jaar bestaat en aan de toepassing van de wet al (veel) eerder behoefte had kunnen ontstaan.

Op het feitelijk functioneren van het tribunaal en de (daardoor mede beïnvloede) perspectieven voor het permanente internationale strafhof zeiden zij graag bij de openbare behandeling terug te zullen komen. Op dit moment zouden zij wel reeds willen opmerken dat de geloofwaardigheid van het project voor het permanente hof staat en valt met het vermogen de hoofdverdachten te berechten. Ook vroegen zij zich af of geen behoefte bestaat aan een bevoegdheid tot financieel onderzoek in andere landen en een daarbij aanknopende ontnemingsbevoegdheid.

De val van de Zaïrese heerser Mobutu en de beweerde arrestatie van de Cambodjaanse oud-dictator Pol Pot roepen de vraag op of niet steeds duidelijker de behoefte blijkt aan een permanent hof ter berechting van misdrijven tegen volkeren. De leden van de CDA-fractie waren zich bewust van de moeilijkheden die steeds weer opduiken als het gaat om arrestaties van hoofdverdachten. De problemen daarbij in voormalig Joegoslavië lijken primair van politieke aard. Als de aanklagers bij internationale strafhoven geheel op de medewerking van nationale autoriteiten en eventueel vredesmachten aangewezen blijven zal dat niet veranderen. Zou de aanklager niet zelf opdrachten moeten geven aan een gewapende macht die arrestaties kan uitvoeren? Ook zouden de leden van de CDA-fractie graag worden ingelicht over de (formele) voortgang van de

¹ Samenstelling:

Heijne Makkreel (VVD) voorzitter, Talsma (VVD), Glasz (CDA), Michiels van Kessenich-Hoogendam (CDA), Holdijk (SGP), Vrisekoop (D66), Pitstra (GL), Le Poole (PvdA), Meeter (PvdA), De Wit (SP), Hirsch Ballin (CDA) en De Haze Winkelman (VVD).

strafzaken bij de beide tribunalen. Welke consequenties verbindt de minister aan de recente berichten over massale slachtingen in Congo/Zaïre?

Kennelijk berust het van overeenkomstige toepassing verklaren van artikel 18 van de Wet van 21 april 1994 (Stb. 308) op een vergissing. Hoe wil de minister dit corrigeren?

Het viel deze leden nog op dat volgens Kamerstuk 24 818, nr. A het nader rapport niet door de minister van Justitie, maar door de minister van Binnenlandse Zaken, mede namens de minister van Buitenlandse Zaken, aan de Koningin is uitgebracht. Klopt deze mededeling wel?

Is in het recente wetsvoorstel betreffende de politieregisters met het onderhavige wetsvoorstel en de Wet van 21 april 1994 (zie artikel 8 van die wet) rekening gehouden?

Wanneer kan de notitie over het permanente strafhof, door de minister voor Ontwikkelingssamenwerking aangekondigd in de Tweede Kamer op 15 mei 1997 (Handelingen p. 81-5606) tegemoet worden gezien?

Wat is het antwoord op de door het lid van de Tweede Kamer mevrouw Roethof gestelde vraag inzake de juridische mogelijkheid een aanhangige strafzaak aan een der tribunalen over te dragen?

De voorzitter van de commissie,
Heijne Makkreel

De griffier van de commissie,
Hordijk